

**KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 1863/2004****(2004. gada 26. oktobris),****ar ko nosaka tirdzniecības standartu kultivētām sēnēm**

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

Šīs pārmaiņas būtu jāņem vērā, piemērojot standartus tajos tirdzniecības posmos, kas seko nosūtīšanai.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

- (5) Ievērojot to, ka "ekstra" kategorijas produkti ir jāšķiro un jāiepako īpaši uzmanīgi, attiecībā uz tiem pieļaujams ir tikai svaiguma un tvirtuma pakāpes pazeminājums.

ņemot vērā Padomes 1996. gada 28. oktobra Regulu (EK) Nr. 2200/96 par augļu un dārzeņu tirgus kopīgo organizāciju<sup>(1)</sup> un jo īpaši tās 2. panta 2. punktu,

- (6) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Svaigu augļu un dārzeņu pārvaldības komitejas atzinumu,

tā kā:

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

- (1) Kultivētās sēnes ir iekļautas to produktu sarakstā, uz kuriem attiecas Regulas (EK) Nr. 2200/96 I pielikumā iekļautie tirdzniecības standarti. Komisijas 2002. gada 7. jūnija Regulā Nr. 982/2002, ar ko nosaka tirdzniecības standartu kultivētām sēnēm<sup>(2)</sup>, ir izdarīti vairāki grozījumi. Skaidrības dēļ ir jāatceļ Regula (EK) Nr. 982/2002 un tā jāaizstāj ar jauno regulu.

*1. pants*

Pielikumā ir noteikts tirdzniecības standarts kultivētām sēnēm, uz kurām attiecas KN kods 0709 51 00.

- (2) Šajā sakarā, kā arī, lai saglabātu pārredzamību starptautiskajos tirgos, jāņem vērā ANO/EEK FFV-24 standarts, ko attiecībā uz kultivēto sēņu (atmateņu) tirdzniecību un tirgus kvalitātes uzraudzību ieteikusi Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) darba grupa jautājumos par lauksaimniecības produktu kvalitātes standartiem.

Standartu piemēro visos tirdzniecības posmos saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 2200/96.

Tomēr posmos pēc nosūtīšanas attiecībā pret standarta prasībām var pieļaut, ka:

- (3) Pateicoties šo standartu piemērojumam, neapmierinošas kvalitātes produkti tirgū neparādītos, ražošana tiktu orientēta uz patērētāju prasībām un tiktu sekmētas tirdzniecības attiecības, kuru pamatā ir godīga konkurence, tādējādi palīdzot uzlabot rentabilitāti.

a) produkti ir mazāk svaigi un stingri;

- (4) Minētie standarti ir piemērojami visos tirdzniecības posmos. Pārvadājumi lielos attālumos, ilgstoša uzglabāšana un dažādie procesi, kam produkti tiek pakļauti, var izraisīt pārmaiņas šo produktu bioloģiskās attīstības dēļ vai tādēļ, ka tiem raksturīgi vairāk vai mazāk bojāties.

*2. pants*

Regulu (EK) Nr. 982/2002 atceļ.

*3. pants*

(1) OV L 297, 21.11.1996., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 47/2003 (OV L 7, 11.1.2003., 64. lpp.).

(2) OV L 150, 8.6.2002., 45. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 907/2004 (OV L 163, 30.4.2004., 50. lpp.).

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2004. gada 26. oktobrī

*Komisijas vārdā —*  
*Komisijas loceklis*  
Franz FISCHLER

---

## PIELIKUMS

## STANDARTS KULTIVĒTĀM SĒNĒM (ATMATENĒM)

## I. PRODUKCIJAS DEFINĪCIJA

Šo standartu piemēro atmateņu ģints sēņu augļķermeņiem (sin. *Psalliota*), ko paredzēts piegādāt patērētājam svaigā veidā, izņemot sēnes rūpnieciskai pārstrādei.

Sēnes iedala tirdzniecības tipos, ko savukārt vispirms iedala divās grupās:

- negriezta sēnes, kam nav nogriezta kātiņa apakšējā daļa,
- griezta sēnes, kam ir nogriezta kātiņa apakšējā daļa.

Abās grupās nošķir šādas secīgas sēņu bioloģiskās attīstības pakāpes:

- slēgtas sēnes (vai līdzvērtīgs apzīmējums), t.i., sēnes, kuru cepurīte pilnībā ir slēgta,
- sēnes ar plīvuru, t.i., sēnes, kuru cepurīte ar kātiņu ir savienota ar plīvuru,
- atvērtas sēnes, t.i., sēnes ar atvērtu cepurīti (atvērta vai plakana cepurīte, cepurītes malām jābūt viegli noliektām),
- plakanas sēnes, t.i., sēnes, kas ir pilnīgi atvērtas (bet cepurītes malas nav ne pārāk izliektas, ne ieliektas).

Cita starpā, sēnes iedala divās grupās pēc krāsas:

- baltas,
- brūnas vai kastaņkrāsas.

## II. NOTEIKUMI PAR KVALITĀTI

Standarta mērķis ir noteikt kvalitātes prasības sēnēm pēc to sagatavošanas un iesaiņošanas.

## A. Obligātās prasības

Ievērojot īpašus noteikumus attiecībā uz katru kategoriju un pieļaujamās pielaides, visu kategoriju sēnēm ir jābūt:

- veselām; ja sēnes ir grieztas, griezumam jābūt tīram,
- nebojātām; produktus, ko skārusi puve, kam ir ievērojami sabrūnējis kātiņš vai kas sabojājušies tā, ka kļuvuši nederīgi patēriņam, neizmanto,
- tīrām, praktiski bez jebkādiem redzamiem svešķermeņiem, izņemot segzemi,
- svaigām pēc izskata; ir jāņem vērā sugai un/vai tirdzniecības tipam raksturīgā lapiņu krāsa,
- praktiski bez kaitēkļiem,
- praktiski bez kaitēkļu izraisītiem bojājumiem,
- bez pārmērīga ārējā mitruma,
- bez svešas izcelsmes smaržas un/vai garšas.

Sēņu attīstības pakāpei un stāvoklim jābūt tādām, lai tās varētu:

- pārvadāt un pārkraut, un
- apmierinošā stāvoklī piegādāt galapunktā.

#### B. **Klasifikācija**

Sēnes iedala trīs kategorijās, kas definētas turpmāk.

##### i) "Ekstra" kategorija

Šīs kategorijas sēnēm jābūt augstākās kvalitātes sēnēm. Tām obligāti piemīt tirdzniecības tipam raksturīgā forma, izskats, briedums un krāsa. Tām jābūt labi veidotām.

Tām jābūt bez bojājumiem, izņemot ļoti vieglus virspusējus bojājumus ar noteikumu, ka tie neietekmē produkta kopējo izskatu, kvalitāti, uzglabāšanas kvalitāti un izskatu iesaiņojumā.

Attiecībā uz grieztām sēnēm griezumam jābūt aptuveni perpendikulāram garenvirziena asij.

Sēnēm jābūt praktiski bez segzemes; negrieztām sēnēm var būt segzemes paliekas uz pamatnes.

##### ii) I kategorija

Šīs kategorijas sēnēm jābūt labas kvalitātes sēnēm. Tām obligāti piemīt tirdzniecības tipam raksturīgā forma, izskats, briedums un krāsa.

Tomēr ir pieļaujami šādi nelieli bojājumi ar noteikumu, ka tie neietekmē produkta kopējo izskatu, kvalitāti, uzglabāšanas kvalitāti un izskatu iesaiņojumā:

- nelielas formas nepilnības,
- nelielas krāsas nepilnības,
- viegli virspusēji saspiedumi,
- nelielas segzemes paliekas; negrieztām sēnēm segzemes paliekas var būt arī uz pamatnes.

Attiecībā uz grieztām sēnēm griezumam jābūt aptuveni perpendikulāram garenvirziena asij.

##### iii) II kategorija

Šajā kategorijā ietilpst sēnes, ko nevar iekļaut augstākajās kategorijās, bet kas atbilst iepriekš uzskaitītajām obligātajām prasībām.

Ir pieļaujami šādi bojājumi ar noteikumu, ka tie saglabā galvenās produkta kvalitātes, uzglabāšanas un izskata īpašības:

- formas nepilnības,
- krāsas nepilnības,
- viegli saspiedumi,
- nelieli kātiņa bojājumi,
- vieglas mitruma pazīmes kātiņā,
- izbalojusi virsmiziņa,

— tukši kāti,

— segzemes paliekas; tomēr negrieztām sēnēm segzemes paliekas var būt arī uz pamatnes.

### III. NOTEIKUMI PAR ŠĶIROŠANU PĒC LIELUMA

Lielumu nosaka pēc cepurītes diametra un kātiņa garuma saskaņā ar turpmāk doto specifikāciju.

#### Obligātais lielums

Obligātajam cepurītes diametram jābūt vismaz 15 mm – slēgtu cepurīšu sēnēm, sēnēm ar plīvuru un atvērtām sēnēm, un 20 mm – plakanām sēnēm.

#### Kātiņa garums

Kātiņa garumu mēra:

— no lapiņām zem cepurītes – atvērtām un plakanām sēnēm,

— no plīvura – slēgtām sēnēm.

Šķirošana pēc lieluma ir obligāta "ekstra" kategorijas sēnēm saskaņā ar tabulu turpmāk; I un II kategorijas sēnēm jāatbilst norādītajam lielumam, ja ir norādes "mazas", "vidējas" vai "lielas".

Slēgtas sēnes, sēnes ar plīvuru un atvērtas sēnes			
Cepurītes lielums		Kātiņa maksimālais garums	
Lielums	Lieluma ierobežojumi	Grieztas sēnes	Negrieztas sēnes
Mazas	15–45 mm	$\frac{1}{2}$ no cepurītes diametra	$\frac{2}{3}$ no cepurītes diametra
Vidējas	30–65 mm		
Lielas	50 mm un vairāk		

Plakanas sēnes			
Cepurītes lielums		Kātiņa maksimālais garums	
Lielums	Lieluma ierobežojumi	Grieztas sēnes	Negrieztas sēnes
Mazas	20–55 mm	$\frac{2}{3}$ no cepurītes diametra	
Lielas	50 mm un vairāk		

### IV. NOTEIKUMI PAR PIELAIDĒM

Attiecībā uz produktiem, kas neatbilst norādītās kategorijas prasībām, katrā iesaiņojumā ir pieļaujamas kvalitātes un lieluma pielaides.

#### A. Kvalitātes pielaides

##### i) "Ekstra" kategorija

5 % sēņu pēc skaita vai svara, kas neatbilst kategorijas prasībām, bet atbilst I kategorijas prasībām vai izņēmuma kārtā atzīstamas par tādām, kas atbilst minētās kategorijas pielaidēm.

##### ii) I kategorija

10 % sēņu pēc skaita vai svara, kas neatbilst kategorijas prasībām, bet atbilst II kategorijas prasībām vai izņēmuma kārtā atzīstamas par tādām, kas atbilst minētās kategorijas pielaidēm.

iii) *II kategorija*

10 % sēņu pēc skaita vai svara, kam trūkst kātiņa, un 10 % sēņu pēc skaita vai svara, kas citu iemeslu dēļ neatbilst ne kategorijas prasībām, ne obligātajām prasībām, izņemot produktus, ko skārusi puve vai citi bojājumi, kas tos padara par nederīgiem lietošanai pārtikā.

**B. Īpašas pielaišanas attiecībā uz bioloģiskās attīstības pakāpi**i) *“Ekstra” kategorija*

Kopā ir pieļaujami 5 % sēņu pēc skaita vai svara, kas ir iepriekšējā attīstības pakāpē vai nākamajā attīstības pakāpē.

ii) *I kategorija*

Kopā ir pieļaujami 10 % sēņu pēc skaita vai svara, kas ir iepriekšējā attīstības pakāpē vai nākamajā attīstības pakāpē.

iii) *II kategorija*

Vienā iesaiņojumā var būt dažādu attīstības pakāpju sēnes. Tomēr, ja ir norādīta attīstības pakāpe, ir pieļaujami ne vairāk kā 25 % sēņu pēc skaita vai svara, kas ir iepriekšējā attīstības pakāpē vai nākamajā attīstības pakāpē.

**C. Izmēra pielaišanas**

Attiecībā uz visām šķirām: 10 % sēņu pēc skaita vai svara, kas neatbilst norādītajiem lielumiem.

**V. NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ NOFORMĒJUMU****A. Viendabīgums**

Katra iesaiņojuma saturam jābūt viendabīgam, un iesaiņojumā jābūt tikai vienas izcelsmes, tirdzniecības tipa, attīstības pakāpes (ievērojot IV.B punkta noteikumus), kvalitātes un lieluma (gadījumā, ja sēnes ir šķirotas pēc lieluma) sēnēm.

Tirdzniecības iesaiņojumos, kuru tīrsvars nepārsniedz 1 kilogramu, var būt dažādu krāsu sēnes, ar noteikumu, ka to kvalitāte, attīstības pakāpe un lielums (ja tās ir šķirotas pēc lieluma) ir vienāds un vienas krāsas sēnēm ir vienāda izcelsme.

Iesaiņojuma satura redzamajai daļai jāatspoguļo viss saturs.

Atkāpjoties no iepriekšējiem šī punkta nosacījumiem, produkti, uz kuriem attiecas šī regula, var būt sajaukti ar dažāda veida svaigiem augļiem un dārzeņiem un safasēti pārdošanas iepakojumos, kuru tīrsvars nepārsniedz vai ir vienāds ar trim kilogramiem, ievērojot Komisijas Regulā (EK) Nr. 48/2003<sup>(1)</sup> paredzētos noteikumus.

**B. Iesaiņojums**

Sēnēm jābūt iesaiņotām tā, lai produkti būtu pienācīgi aizsargāti.

Materiāliem, ko izmanto iesaiņojuma iekšpusē, jābūt jauniem, tīriem un tādiem, kas ļauj pasargāt produktu no jebkādiem ārējiem vai iekšējiem bojājumiem. Materiālus, jo īpaši papīru vai zīmogus, ar tirdzniecības norādēm atļauts izmantot ar noteikumu, ka drukāšana vai marķēšana ir veikta ar netoksisku tinti vai līmi.

Etiketēm, kuras uzlīmētas tieši uz katra produkta, jābūt tādām, lai, tās noņemot, nerastos redzami līmes plankumi vai epidermas bojājumi.

Iesaiņojumiem jābūt bez svešķermeņiem, tajā skaitā bez pārliecīga segzemes daudzuma.

<sup>(1)</sup> OV L 7, 11.1.2003., 65. lpp.

## VI. NOTEIKUMI PAR MARĶĒŠANU

Uz katra iesaiņojuma, izmantojot vienā pusē grupētus burtus, kas salasāmi, neizdzēšami un no ārpuses redzami, jābūt šādām norādēm.

### A. Identifikācija

Iesaiņotāja un/vai nosūtītāja nosaukums un adrese.

Šo norādi var aizstāt:

- visiem iepakojumiem, izņemot pagaidu iesaiņojumus, ar oficiāli piešķirtu vai atzītu iesaiņotāja un/vai nosūtītāja kodu, pirms kura rakstīts "iesaiņotājs un/vai nosūtītājs" vai atbilstošs saīsinājums,
- tikai pagaidu iepakojumiem, ar pārdevēja, kas reģistrēts Kopienā, nosaukumu un adresi, pirms kura rakstīts "iepakots:" vai atbilstošs saīsinājums. Šajā gadījumā etiķetē jābūt norādītam arī kodam, kas atbilst iesaiņotājam un/vai nosūtītājam. Pārdevējs par šī koda nozīmi sniedz visu informāciju, kuru uzraudzības dienesti uzskata par nepieciešamu.

### B. Produkta veids

— Ja saturs nav redzams no ārpuses:

- "kultivētas sēnes",
  - "grieztas" vai "negrieztas",
  - "krāsa", ja tā nav balta,
- attīstības pakāpe (pēc izvēles),
- dažādu krāsu nosaukumi, ja tirdzniecības iesaiņojumos ir dažādu krāsu sēnes.

### C. Produkta izcelsme

- Izcelsmes valsts un pēc izvēles apgabals, kurā produkts audzēts, vai valsts, reģiona vai vietas nosaukums,
- ja tirdzniecības iesaiņojumā ir dažādu izcelsmju un dažādu krāsu sēnes, norādi uz katru izcelsmes valsti sniedz pie attiecīgās krāsas nosaukuma.

### D. Tirdzniecības apraksts

- kategorija,
- lielums (ja produkti šķiroti pēc lieluma), kas izteikts kā obligātais un maksimālais cepurīšu diametrs, vai ar norādi "mazas", "vidējas" vai "lielas",
- tīrsvars.

### E. Oficiālā kontroles atzīme (nav obligāta)

Pirmajā daļā paredzētajām norādēm nav obligāti jābūt uz iepakojumiem, ja iepakojumi sastāv no pārdošanas iesaiņojumiem, kas redzami no ārpuses, un uz katra no tiem ir šīs norādes. Uz šiem iepakojumiem nedrīkst būt maldīgi marķējumi. Ja iepakojumi atrodas uz kravas paliktņa, šīm norādēm jābūt uz veidlapas, kas piestiprināta redzamā vietā vismaz uz divām kravas paliktņa malām.